

תלמודו בידו

דף לו עמוד א

- [א] אתרוג שנקלף או שניקב, האם כשר למצוה ?
- [ב] אתרוג שבשרו נימוח, תפוח או סרוח, האם כשר למצוה ?
- [ג] האם אתרוג כושי כשר למצוה ?
- [ד] האם אתרוג כוסר כשר למצוה, והאם הוא חייב במעשר ?
- [ה] בהמה שנסדקה הגרגרת שלה או שנשפכה ריאתה בתוך הקרום שלה, האם היא טריפה ?

- [א] נקלף: אם נקלף כולו ונהפך צבעו לאדום, כשר. נקלף מקצתו פסול, שמנומר הוא. ניקב: פסול אם: 1. חסר כל שהוא. 2. הנקב מפולש, ואפילו כלשהו ואפילו לא נחסר. 3. הנקב אינו מפולש ואינו חסר (כגון שנעץ בו יתד), אך רוחבו כאיסר.
- [ב] נימוח: תאי הזרע אינם קיימים, פסול. קיימים, ספק. שמא הפרי נרקב מחמת האויר. תפוח וסרוח: פסולים. תפוח היינו אתרוג שתפח, סרוח היינו שנרקבה קליפתו. ויש מפרשים תפוח היינו שנרקב. וסרוח, שריחו רע מחמת תולעים.
- [ג] אביי: הגדל בארץ כוש כשר, מפני שטבעו להיות שחור. הגדל במקום אחר, פסול. רבא: הגדל בארץ כוש כשר רק לדורים סמוך למקום גידולו, משום שהם רגילים בו.
- [ד] למצוה: ר' עקיבא פסול. וחכמים מכשירים. [כוסר היינו אתרוג קטן כמו פול הלבן] מעשר: ר' שמעון פטור מן המעשר. לחכמים חייב במעשר [אם ראויים לאכילה]. הטעם: לרבה [טעמם של ר' עקיבא ור' שמעון], כיון שעד שלא נגמר בישולו אינו פרי. לאביי: ר' עקיבא פוסלו למצוה, כיון שאינו הדר [אבל יתכן שחייב במעשר]. ר' שמעון פוטר ממעשר, כיון שאין גרעיניו ראויים להצמיח.
- [ה] גרגרת: נסדקה כולה, ולא נשארה חוליה שלמה לא למעלה ולא למטה, הבהמה טריפה. ריאה: אם הסימפונות קיימים ולא נימוחו, כשרה. אם אינם קיימים, טריפה.